

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»

Факультет фізичного виховання і спорту

Кафедра спортивно-педагогічних дисциплін

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Вступ до спеціальності

Освітня програма Фізична культура і спорт

Спеціальність 017 Фізична культура і спорт

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри спортивно-педагогічних дисциплін
Протокол No 1 від “31” серпня 2020 р.

Івано-Франківськ – 2020

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Компетентності
5. Результати навчання
6. Організація навчання курсу
7. Система оцінювання курсу
8. Політика курсу
9. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Вступ до спеціальності
Рівень вищої освіти	1 (бакалаврський рівень)
Викладач (-і)	Грушецька Наталія Олексіївна
Контактний телефон викладача	0675954893
E-mail викладача	nataliia.hrushetska@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Лекційні, семінарські заняття
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС
Посилання на сайт дистанційного навчання	www.d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	четвер 13.30
2. Анотація до курсу	
Дисципліна призначена для студентів 1 курсу спеціальності «017 Фізична культура і спорт" та покликана сформувати у студентів знання та уявлення про сферу своєї майбутньої професійної діяльності та про професії фахівців галузі фізичної культури, а також уміння і навички з науково-дослідної роботи зі спеціальності.	
3. Мета та цілі курсу	
Мета вивчення дисципліни «Вступ до спеціальностей»: дати уявлення про вищу школу України, характеристику особливостей роботи керівника фізичного виховання та спорту, вчителя фізичного виховання та тренера з виду спорту, уявлення про права та обов'язки студентів, зміст та організацію професійно-педагогічної освіти на факультеті, розглянути особливості освітньо-кваліфікаційної характеристики фахівця з фізичної культури та спорту, ознайомити з навчальним планом спеціальності «017 Фізична культура і спорт», навчити студентів основам самостійної роботи.	
4. Компетентності	
ЗК1. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.	
ЗК2. Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.	
ЗК3. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.	
ЗК4. Здатність працювати в команді.	
ЗК5. Здатність планувати та управляти часом.	
ЗК6. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.	
ЗК8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.	
ЗК9. Навички міжособистісної взаємодії.	
ЗК10. Здатність бути критичним і самокритичним.	
ЗК11. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).	
ЗК12. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	
ФК1. Здатність забезпечувати формування фізичної культури особистості.	
ФК2. Здатність проводити тренування та супроводження участі спортсменів у змаганнях.	
ФК3. Здатність до організації оздоровчо-рекреаційної рухової активності різних груп населення.	
ФК4. Здатність визначати заходи з фізкультурно-спортивної реабілітації та форми	

адаптивного спорту для осіб, що їх потребують.

ФК5. Здатність зміцнювати здоров'я людини шляхом використання рухової активності, раціонального харчування та інших чинників здорового способу життя.

ФК6. Здатність до розуміння ретроспективи формування сфери фізичної культури і спорту.

ФК7. Здатність застосовувати знання про будову та функціонування організму людини.

ФК8. Здатність проводити біомеханічний аналіз рухових дій людини.

ФК9. Здатність надавати долікарську допомогу під час виникнення невідкладних станів.

ФК10. Здатність здійснювати навчання, виховання та соціалізацію людини у сфері фізичної культури і спорту, застосовуючи різні педагогічні методи та прийоми.

ФК11. Здатність аналізувати прояви психіки людини під час занять фізичною культурою і спортом.

ФК12. Здатність використовувати спортивні споруди, спеціальне обладнання та інвентар.

ФК13. Здатність застосовувати сучасні технології управління суб'єктами сфери фізичної культури і спорту.

ФК14. Здатність до безперервного професійного розвитку.

5. Результати навчання

ПРН1. Здійснювати аналіз суспільних процесів у сфері фізичної культури і спорту, демонструвати власне бачення шляхів розв'язання існуючих проблем.

ПРН2. Спілкуватися українською та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом, дотримуватися етики ділового спілкування.

ПРН4. Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне та самокритичне мислення.

ПРН5. Засвоювати нову фахову інформацію, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.

ПРН6. Мати базові знання з проведення досліджень проблем фізичної культури і спорту, підготовки та оформлення наукової праці.

ПРН12. Аналізувати процеси становлення та розвитку різних напрямів спорту, олімпійського руху та олімпійської освіти на міжнародному та національному рівнях.

ПРН13. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

6. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекційні заняття	12
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18
самостійна робота	60

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
1	017 Фізична культура і спорт	1	Н

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Літер атура	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання

Змістовий модуль 1. Характеристика процесу підготовки та професійної діяльності майбутніх фахівців фізичної культури та спорту	Лекції Практичн і заняття Самостій на робота	1,2,3, 4,7,9, 13,15	12 18 60		Вересень-січень
Тема 1. Фізична культура як суспільне явище та галузь діяльності	Лекції Практичн і заняття Самостій на робота	1,2,3, 6	Фізична культура – визначальний чинник суспільного життя світової спільності. «Вступ до спеціальностей галузі фізичне виховання і спорт» як навчальна дисципліна. Місце фізичної культури в загальній культурі людства. Основні завдання, форми і засоби фізичної культури. 2 2 10	5 балів	жовтень
Тема 2. Міжнародний спортивний рух. Фізкультурно-спортивний рух в Україні	Лекції Практичн і заняття Самостій	3,6,7, 8,9,10	Закономірності становлення міжнародного спортивного руху. Стан фізкультурно-спортивного руху на різних етапах історичного розвитку української держави та його основні проблеми та перспективи. 2 2 10	5 балів	жовтень

	на робота				
Тема 3. Галузева термінологія	Лекції Практичн і заняття Самостій на робота	2,3,7, 8	Зародження спортивної термінології. Термінологічні запозичення з іноземних мов у сфері фізичної культури та спорту. Сучасні проблеми української спортивної термінологіки. Основні термінологічні поняття галузі. 2 2 12	5 балів	жовтень
Тема 4. Система кадрового забезпечення галузі	Лекції Практичн і заняття Самостій на робота	5,7,8, 11,17, 18	Структура вищої освіти в Україні. Система ступеневої освіти. Заклади фізкультурної освіти в Україні. Поняття про професію, спеціальність, посаду. Фахові спеціальності, спеціалізації і посади фахівців у галузі фізичної культури і спорту. Освітньо-кваліфікаційні рівні та структура підготовки фахівців фізичної культури. Професійні характеристики фахівців фізичної культури. 2 4 12	5 балів	жовтень, листопад
Тема 5. Професійна діяльність вчителя		5,9,17 ,20,23	Спеціальність, спеціалізації, освітньо-	5 балів	листопад

фізичної культури			кваліфікаційні рівні та посади фахівців фізичного виховання. Учитель фізичної культури – ключова фігура фізичного виховання. Складники професійної майстерності та службові обов'язки вчителя фізичної культури. Урок як основна форма фізичного виховання. 2 2		
	Лекції Практичн і заняття Самостій на робота		8		
Тема 6. Професійна діяльність тренера-викладача		5,9,17,20,23	Особа тренера в сучасному спорті і його унікальні обов'язки. Складники професійної майстерності та структура діяльності тренера. Організація тренувального процесу. Підготовка спортсмена до змагань. 2 4	5 балів	грудень
	Лекції Практичн і заняття Самостій на робота		8		
Контрольна робота	Практичн і заняття Самостій на робота		Завдання тем 1-6 4	5 балів	грудень
ЕКЗАМЕН			2		грудень, січень
7. Система оцінювання курсу					
Загальна система оцінювання курсу		Система оцінювання знань студентів з кожної навчальної дисципліни включає поточний, модульний та семестровий контролю знань.			

	<p>Поточний контроль здійснюється під час проведення лекційних, практичних, індивідуальних занять і має на меті перевірку знань студентів з окремих тем навчальної дисципліни та рівня їх підготовленості до виконання конкретної роботи. Оцінки у національній шкалі («відмінно» — 5, «добре» — 4, «задовільно» — 3, «незадовільно» — 2), отримані студентами, виставляються в академічних журналах.</p> <p>Модульний контроль проводиться (виставляється) на підставі оцінювання результатів знань студентів після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни — змістового модуля.</p> <p>Завданням модульного контролю є перевірка розуміння та засвоєння певного матеріалу (теми), вироблення навичок проведення розрахункових робіт, вміння вирішувати конкретні ситуативні задачі, здатності осмислювати зміст даної частини дисципліни, уміння публічно чи письмово подати певний матеріал. Форми модульного контролю та система оцінювання рівня знань та вмінь студентів визначаються кафедрою та відображаються у робочій навчальній програмі дисципліни. Кількість балів за кожний модуль (оцінка контролю у балах) визначаються кафедрою.</p> <p>Семестровий (підсумковий) контроль проводиться у формі екзамену. Екзамен — форма підсумкового контролю, яка передбачає перевірку розуміння студентом теоретичного та практичного програмного матеріалу з усієї дисципліни, здатності творчо використовувати здобуті знання та вміння, формувати власне ставлення до певної проблеми тощо. Форма проведення екзамену може бути письмова, письмово-усна, у формі тестових екзаменаційних завдань. Зміст екзаменаційних завдань та критерії оцінювання встановлюються кафедрою.</p>
Вимоги до письмової роботи	<p>При виставленні балів за модульний контроль оцінюються: рівень теоретичних знань та практичні навички з тем, включених до змістових модулів, самостійне опрацювання тем, проведення розрахунків, лабораторних робіт, написання рефератів, опрацювання завдань робочих зошитів, підготовка конспектів навчальних чи наукових текстів, тощо.</p> <p>Якщо студент не складав змістовий модуль з поважних причин, які підтверджені документально, то він має право на його складання з дозволу зав. кафедри (за заявою).</p>
Практичні заняття	<p>Відповідь студента на практичному занятті оцінюється за 4-бальною системою:</p> <p><i>5 балів</i> – Студент вільно володіє навчальним матеріалом; висловлює свої думки; творчо виконує індивідуальні та</p>

	<p>колективні завдання; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань; вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань; комунікативні уміння та навички сформовані на високому рівні; може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання і оцінити результати власної практичної діяльності; виконує завдання, не передбачені навчальною програмою; вільно використовує знання для розв'язання поставлених перед ним завдань.</p> <p><i>4 бали</i> – Студент вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні граматичні помилки у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці; за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички виконання завдань.</p> <p><i>3 бали</i> – Студент володіє навчальним матеріалом поверхово, фрагментарно; на рівні запам'ятовування відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків; знайомий з основними поняттями навчального матеріалу; комунікативні уміння та навички сформовані частково; під час відповіді допускаються суттєві граматичні помилки; має елементарні нестійкі навички виконання завдань; планує та виконує частину завдань за допомогою викладача.</p> <p><i>2 бали</i> – У студента не сформовані комунікативні уміння та навички; студент допускає велику кількість граматичних помилок, що ускладнює розуміння; студент не володіє навчальним матеріалом; виконує лише елементарні завдання, потребує постійної допомоги викладача.</p>
Умови допуску до підсумкового контролю	Допуск до іспиту становить мінімум 25 балів, максимум 50 балів; бал за складання іспиту (підсумковий контроль) становить максимум 50 балів.

8. Політика курсу

- Студент повинен вчасно приходити на заняття. Викладач може не допустити студента до заняття, якщо він/вона спізнився без поважної причини.
- У випадку пропуску 5 чи більше практичних занять без поважної причини, студент може бути не допущений до підсумкового контролю (екзамену), або його/її підсумкова оцінка буде знижена;
- Студент повинен добросовісно готуватися до усіх видів поточного, модульного та підсумкового контролю;
- Студент має брати активну участь на практичних заняттях;
- Студент повинен бути толерантним у спілкуванні з викладачем та іншими студентами, зокрема під час обговорення дискусійних питань на заняттях;
- Студент на свій вибір має зробити переклад 5 різножанрових текстів, що виносяться на

індивідуальну роботу;

- Студент може відпрацювати будь-яке пропущене заняття чи вид контролю;
- Заборонено користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час опитування та виконання письмових завдань.
- У випадку порушення норм академічної доброчесності під час виконання завдань поточного, модульного чи підсумкового контролю, студент отримає «0» балів.
- Якщо студент має претензії до викладача через оцінювання, якість надання послуг тощо, спершу треба повідомити про це самого викладача; якщо проблему не вдалося вирішити, студент має право звернутися до завідувача кафедри чи керівництва факультету;
- Студент повинен неухильно дотримуватися правил внутрішнього розпорядку навчального закладу; інших видів політики, передбаченої нормативними документами, що регулюють навчальний процес у ЗВО.

9. Рекомендована література

1. Герцик М.С., Вацеба О.М. Вступ до спеціальностей галузі “Фізичне виховання і спорт”. – Харків: “ОВС”, 2004. – 176 с.
2. Цільова комплексна програма “Фізичне виховання – здоров’я нації”. – К., 1998. – 48 с.
3. Короткий російсько-український словник з фізичної культури і спорту / Уклад. Д.М.Диновський та ін. - К.: Просвіта, 1993. – 20 с.
4. Гуськов С.І. Держава та спорт – К.: Фізкультура і спорт, 1996. – 176 с.
5. Жданова О.М. Управління фізичною культурою. – Львів, 1996. – 127 с.
6. Куц Л. Всеобщая история физической культуры и спорта. – В.: Радуга, 1982. – 399 с.
7. Платонов В.Н., Гуськов С.И. Олимпийский спорт: В 2 т. – К.: Олимпийская литература, 1994. – кн. 1. – 496 с.; кн. 2 – 480 с.
8. Профессиональный спорт / Под общ. ред. С.П.Гуськова, В.Н.Платонова, - К.: Олімпійська література, 2000. – 391 с.
9. Концептуальні засади подальшого розвитку фізичної культури і спорту в Україні // Наука в олімпійському спорті. – 1998. - №1 С. 5 – 12.
10. Золоті сторінки олімпійського спорту України / За ред. І.Н.Федоренка. – К.: Олімпійська література, 2000. – 192 с.
11. Державна програма розвитку фізичної культури і спорту в Україні. – К., 1994. – 34 с.
12. Закон України “Про освіту”, 1991, 26 червня
13. Закон України “Про внесення змін до закону Української РСР “Про освіту”. – 1996. – 25 квітня.
14. Закон України “Про фізичну культуру і спорт”. – К.: 1994. – 22 с.
15. Закон України “Про внесення змін до Закону України “Про фізичну культуру і спорт” (від 18 червня 1998 року) // Голос України. – 1999. – 17 липня.
16. Концепція безперервної фізкультурно-оздоровчої роботи з учнями загальноосвітніх шкіл. – К., 1997. – 18 с.
17. Концепція кадрового забезпечення галузі “Фізичне виховання і спорт”. – К.: КГПФК, 1992. – 18 с.
18. Концепція фізичного виховання в системі освіти України // Фізичне виховання в школі. – 1998. - №2. – С.2 – 7.
20. Програма з фізичної культури для загальноосвітніх закладів (1-11 класів) // Фізичне виховання в школі. – 1999. - №1. – С. 2 – 24.
21. Сергієнко Л.П. Тестування рухових здібностей. – К.: Олімпійська література. 2001. – 439 с.

22. Волков Л.М. Спортивная подготовка детей и подростков. К.: Вежа, 1998. – 190 с.
23. Платонов В.М., Булатова М.М. Фізична підготовка спортсмена. – К.: Олімпійська література, 1995. – 320 с.
24. Шиян Б.М. Теорія і методика фізичного виховання школярів. – Частина 1. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2001. – 272 с. / Частина 2. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2002. – 248 с.

Додаткова література.

1. Арєф'єв В.Г., Єдинак Г.А. Фізична культура в школі: Навчальний посібник для студентів навчальних закладів II- IV рівнів акредитації. – 2-е вид. перероб. доповн. – Кам'янець-Подільський: Абетка-НОВА, 2002. – 384 с.
2. Матвеев Л.П. Теория и методика физического воспитания // Учебник для институтов физической культуры. – М.: Физкультура и спорт, 1991. - 544 с.
3. Папуша В.Г. Теорія і методика фізичного виховання у схемах і таблицях. – Тернопіль: підручники і посібники, 2011. – 128с.
4. Сергієнко Л.П. Практикум з теорії та методики фізичного виховання: Навчальний посібник. – Харків: «ОВС», 2007. – 271 с.
5. Теория и методика физического воспитания // Учебник для педагогических вузов. За ред. Б.А. Ашмарина. – М.: Просвещение, 1990. – 287с.
6. Шиян Б.М. Теорія і методика фізичного виховання. Частина 1. – Тернопіль: Навчальна книга –Богдан, 2001. – 272 с.
7. Волков Л.В. Физическое воспитание учащихся. – К.: Радянська школа, 1988. – 184с.

Викладач: Н. О. Грушецька